

REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT

Priština, 6. Aprila 2016. godine
Ref. br.:RK914/16

REŠENJE O NEPRIHVATLJIVOSTI

u

slučaju br. KI72/15

Podnosilac

Selim Hasani

**Ocena ustavnosti presude Rev. br. 51/2015 Vrhovnog suda
od 2. aprila 2014. godine**

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Arta Rama-Hajrizi, predsednica
Ivan Čukalović, zamenik predsednika
Robert Carolan, sudija
Altay Suroy, sudija
Almiro Rodrigues, sudija
Snezhana Botusharova, sudija
Bekim Sejdiu, sudija
Selvete Gërxhaliu-Krasniqi, sudija i
Gresa Caka-Nimani, sudija

Podnosilac zahteva

1. Podnosilac zahteva je g. Selim Hasani, koga zastupa g. Zef Delhysa, advokat iz Prizrena.

Osporena odluka

2. Osporena odluka je presuda Rev. br. 51/2015 Vrhovnog suda od 2. aprila 2015. godine, kojom je zahtev podnosioca za reviziju protiv presude Apelacionog suda (Ac. br. 542/2014 od 17. novembra 2014. godine) odbijen, kao neosnovan.
3. Osporena presuda je uručena podnosiocu zahteva 21. maja 2015. godine.

Predmetna stvar

4. Predmetna stvar je ocena ustavnosti gore navedene presude Vrhovnog suda, kojom podnosilac zahteva tvrdi da su mu povređena prava garantovana članom 31 [Pravo na Pravično i Nepristrasno Suđenje] Ustava Republike Kosovo (u daljem tekstu: Ustav), članom 6 [Pravo na pravično suđenje] Evropske konvencije o ljudskim pravima (u daljem tekstu: EKLJP) i članom 1 Protokola br. 1 uz EKLJP, kao i članom 17. Univerzalne deklaracije o ljudskim pravima (u daljem tekstu: UDLJP).

Pravni osnov

5. Zahtev je zasnovan na članu 113.7 Ustava, članu 47. Zakona br. 03/L-121 o Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: Zakon) i pravilu 56 Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: Poslovník).

Postupak pred Ustavnim sudom

6. Dana 5. juna 2015. godine, podnosilac je podneo zahtev Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: Sud).
7. Dana 3. avgusta 2015. godine, predsednica Suda je odlukom br. GJR. KI72/15 imenovala sudiju Ivana Čukalovića za sudiju izvestioca. Istog datuma, predsednica Suda je odlukom br. KSH. KI72/15 imenovala Veće za razmatranje, sastavljeno od sudija: Altay Suroy (predsedavajući), Snezhana Botusharova i Arta Rama-Hajrizi.
8. Dana 18. avgusta 2015. godine, Sud je obavestio podnosioca o registraciji zahteva i tražio da podnese punomoćje za zastupanje pred Sudom. Istog datuma, Sud je poslao kopiju zahteva Vrhovnom sudu.
9. Dana 23. septembra 2015. godine, podnosilac zahteva je podneo Sudu traženo punomoćje.
10. Dana 15. marta 2016. godine, Veće za razmatranje je razmotrilo izveštaj sudije izvestioca i preporučilo Sudu neprihvatljivost zahteva.

Pregled činjenica

11. Otac podnosioca zahteva je preminuo 1974. godine. Podnosilac zahteva je u to vreme bio stanovnik Albanije. Neodređenog datuma, brat podnosioca zahteva je proglašen jedinim naslednikom i on je nasledio nepokretnost u selu Grgoc.
12. Nakon smrti brata podnosioca zahteva 1997. godine, nepokretnost u Prizrenu su nasledili njegova supruga i deca. Nakon 1999. godine podnosilac zahteva se vratio na Kosovo.
13. Dana 19. oktobra 2004. godine, na osnovu prava na nasledstvo, podnosilac zahteva je podneo tužbu Opštinskom sudu u Prizrenu tražeći potvrđivanje vlasništva nad nepokretnom imovinom u Prizrenu. Podnosilac zahteva tvrdi da je ova nepokretnost u Prizrenu kupljena novcem od prodaje nepokretnosti u selu Grgoc.
14. Dana 8. novembra 2004. godine, podnosilac zahteva je podneo predlog Opštinskom sudu u Prizrenu da uvede privremenu meru, odnosno da zabrani tuženoj (naslednici svog preminulog brata) da otuđi nepokretnost sve dok Opštinski sud u Prizrenu ne donese pravosnažnu odluku.
15. Dana 25. januara 2005. godine, Opštinski sud u Prizrenu je (rešenje C. br 1448/04) odlučio da usvoji predlog podnosioca zahteva za uvođenje privremene mere.
16. Dana 24. maja 2006. godine, naslednici brata podnosioca zahteva su zaključili ugovor o kupoprodaji sa trećom stranom. Ovaj ugovor o kupoprodaji je overen u Opštinskom sudu u Prizrenu (odluka, Leg. br. 2502/2006 od 24. maja 2006. godine).
17. Dana 13. jula 2006. godine, podnosilac zahteva je precizirao svoj tužbeni zahtev tražeći od Opštinskog suda da poništi gore navedeni ugovor o kupoprodaji, zaključen između naslednika njegovog brata i treće strane (tužena strana) i proglasi ga suvlasnikom nepokretnosti u Prizrenu.
18. Dana 10. septembra 2013. godine, Osnovni sud u Prizrenu je (presuda C. br 146/10) odbio tužbeni zahtev podnosioca za poništenje ugovora o kupoprodaji i potvrđivanje zajedničkog vlasništva, kao neosnovan. Osnovni sud je, pored toga, odlučio da privremena mera, odlučena odlukom (rešenje C. br 1448/04 od 25. januara 2005. godine) ostaje na snazi sve dok rešenje prvostepenog suda ne postane pravosnažno.
19. Osnovni sud je na osnovu zakonskih odredbi na snazi (član 138. Zakona o nasleđivanju) utvrdio: *"[...] on se vratio na Kosovo iz Republike Albanije odmah nakon rata, odnosno sredinom 1999. godine, zbog čega i rezultira da je on u to vreme saznao o „prodaji“ nepokretnosti pokojnog [brata], odnosno o „kupovini“ sporne nepokretnosti u Prizrenu, dok je njegova tužba podneta ovom sudu na kraju 2004. godine, što znači nakon isteka zakonskog subjektivnog roka od godinu (1) dana. Osim toga, uvidom u spise predmeta proizilazi da su [tužilac] i pokojni [...] braća, odnosno sinovi su pokojnog [...], koji je preminuo 1974. godine, što govori da je za ovaj parnični predmet*

prošao i objektivni rok od 10 godina, odnosno onaj rok od 20 godina za nesavesnog držaoca, jer prema gore navedenim zakonskim odredbama, vreme obračunavanja za traženje nasledne imovine za [podnosioca zahteva] je počeo da teče od momenta smrti njegovog oca [...].”

20. Budući da je u ugovoru o kupoprodajni, koji je zaključen 24. maja 2006. godine, Osnovni sud utvrdio da je kupac stupio u ugovorni odnos na savestan način i da „[...] ovaj spor ne može snositi posledice nesporazuma koje postoje ili koje su postojale između [podnosioca zahteva] i [naslednika brata podnosioca zahteva].”
21. Što se tiče privremene mere, Sud je zaključio da nije dužnost i obaveza ugovornih strana da budu svesni mogućih ograničenja koja mogu postojati na nepokretnosti. Prema Osnovnom sudu, dužnost i obaveza da poštuju takva ograničenja leži na javnim organima, koji su nadležni za sertifikaciju takvih ugovora.
22. Protiv presude Osnovnog suda u Prizrenu, podnosilac zahteva je izjavio žalbu Apelacionom sudu. U svojoj žalbi, podnosilac zahteva tvrdi bitnu povredu procesnog zakona, nepotpunu i pogrešnu ocenu činjeničnog stanja i pogrešnu primenu materijalnog prava.
23. Dana 17. novembra 2014. godine, Apelacioni sud je (presuda Ac . br. 542/2014) odbio žalbu podnosioca zahteva, kao neosnovanu, i potvrdio presudu Osnovnog suda u Prištini.
24. Apelacioni sud je utvrdio da su tvrdnje podnosioca zahteva koje je pokrenuo u žalbi već rešene od strane prvostepenog suda, što je rezultiralo da je Osnovni sud pravilno ocenio činjenično stanje i pravilno primenio procesno i materijalno pravo.
25. Apelacioni sud je u svojoj presudi, takođe, utvrdio: “Kupac ove nepokretnosti je savestan kupac i isti stiče pravo na svojinu ako nije znao i nije trebalo da zna da nije kupac vlasnik. Kupac je na ovoj nepokretnosti stekao vlasništvo na osnovu valjanog pravnog posla na savestan način. U vezi sa ovim žalbenim navodima, oni se pojavljuju kao irelevantni i neosnovani u ovoj pravnoj stvari.”
26. Protiv presude Apelacionog suda, podnosilac zahteva je izjavio reviziju Vrhovnom sudu, tvrdeći bitnu povredu procesnog zakona, nepotpunu i pogrešnu ocenu činjeničnog stanja i pogrešnu primenu materijalnog prava. Pored toga, podnosilac zahteva je pokrenuo pitanje privremene mere, za koju tvrdi da je i dalje na snazi.
27. Dana 2. aprila 2015. godine, Vrhovni sud je (presuda Rev. br 51/2015) odbio reviziju podnosioca zahteva, kao neosnovanu.
28. Vrhovni sud je utvrdio da su nižestepeni sudovi na osnovu potpune i pravične ocene činjeničnog stanja pravilno primenili procesni zakon.

29. Što se tiče primene materijalnog prava, Vrhovni sud je na osnovu odredbi Zakona o nasleđivanju potvrdio da je pravo podnosioca zahteva da traži nasleđe predmet zastarelosti.
30. Dakle, s tim u vezi, Vrhovni sud je zaključio i da su nižestepeni sudovi pravilno primenili materijalno pravo.
31. Što se tiče tvrdnji podnosioca zahteva u vezi sa pitanjem privremene mere odlučene od strane Opštinskog suda, Vrhovni sud smatra da je nižestepeni sud pravilno primenio odredbe parničnog postupka, odnosno da ako prvostepeni sud ne usvoji tužbeni zahtev, privremena mera ostaje na snazi sve dok rešenje prvostepenog suda ne postane pravosnažna.
32. Konačno, Vrhovni sud je zaključio da je osporena presuda Apelacionog suda jasna i razumljiva, da sadrži dovoljno razloga i odlučujućih činjenica za donošenje zakonitih odluka.

Navodi podnosioca

33. Podnosilac zahteva tvrdi da su mu redovni sudovi povredili pravo na pravično i nepristrasno suđenje garantovano članom 31. Ustava i članom 6. EKLJP. U tom smislu, podnosilac zahteva tvrdi da mu je pravo na jednako suđenje bilo uskraćeno. Pored toga, podnosilac zahteva tvrdi povredu prava na imovinu. Međutim, podnosilac zahteva nije izneo nikakve činjenice, niti je objasnio kako je i zašto došlo do povrede gore navedenih ustavnih prava.
34. U svom zahtevu, podnosilac se uglavnom žali na pogrešnu primenu materijalnog prava od strane redovnih sudova. Pored toga, on tvrdi i pogrešnu ocenu činjeničnog stanja. U tom smislu, on tvrdi da je obrazloženje Apelacionog suda *“u vezi sa odbijanjem žalbe u pogledu zahteva za poništavanje gore navedenog ugovora [ugovor o kupoprodaji], još čudnije. Umesto utvrđivanja nesavesnosti tuženih, njihovu odgovornost i odgovornost suda u smislu 'legalizacije' nedozvoljenog ugovora, drugostepeni sud, kome je povereno da se stara o zakonitosti i vladavini zakona, 'zatvara oči' nad neprihvatljivom i nezakonom činjenicom, proglašavajući kupca 'savesnim' [...]”*
35. Podnosilac zahteva zaključuje, tražeći od Suda da poništi presudu Vrhovnog suda, Apelacionog suda i Osnovnog suda u Prizrenu, kao neustavne, i vrati predmet na ponovno suđenje.

Prihvatljivost zahteva

36. Da bi rešio zahtev podnosioca, Sud mora da oceni da li je podnosilac zahteva ispunio potrebne uslove prihvatljivosti, koji su predviđeni Ustavom, Zakonom i Poslovníkom.
37. Sud primećuje da je podnosilac zahteva ovlašćena stranka u skladu sa Ustavom, da osporava akt javnog organa, odnosno presudu Vrhovnog suda, da je iscrpeo neophodna pravna sredstva i podneo zahtev u roku od četiri (4) meseca.

38. Podnosilac zahteva je jasno naveo navodno povređena ustavna prava i slobode i osporeni akt u skladu sa članom 48. Zakona, koji predviđa:

“Podnosilac podneska je dužan da jasno naglasi to koja prava i slobode su mu povređena i koji je konkretan akt javnog organa koji podnosilac želi da ospori”.

39. Pored toga, Sud ocenjuje da li je podnosilac zahteva ispunio uslove iz Poslovnika, odnosno pravilo 36 (2), koje propisuje:

(2) “Sud proglašava zahtev kao očigledno neosnovan kada zaključi:

[...]

b) da iznete činjenice ni na koji način ne opravdavaju tvrdnju o kršenju ustavnih prava, ili

[...]

d) da podnosilac zahteva nije u dovoljnoj meri potkrepeo svoju tvrdnju”.

40. Kao što je gore navedeno, podnosilac zahteva tvrdi povredu prava na pravično i nepristrasno suđenje i prava na imovinu.
41. U tom smislu, Sud primećuje da podnosilac zahteva nije predstavio nikakve činjenice niti je potkrepio svoju tvrdnju o povredi prava na pravično i nepristrasno suđenje i prava na imovinu. Kada se tvrde takve ustavne povrede, podnosilac zahteva mora predstaviti obrazloženu tvrdnju i ubedljiv argument (vidi slučaj: br. KI198/13, podnosilac zahteva: *Kosovska agencija za privatizaciju*, Ustavni sud, rešenje o neprihvatljivosti od 13. marta 2014. godine).
42. Pored toga, Sud primećuje da se podnosilac zahteva ne slaže sa ocenom činjenica i primenom procesnih i zakonskih odredbi od strane redovnih sudova. Ocena činjenica i primenjiv zakon su pitanja koja spadaju u delokrug zakonitosti.
43. U tom smislu, Sud ponavlja da nije dužnost Ustavnog suda da se bavi greškama u činjenicama ili zakonu (zakonitost), navodno počinjenim od strane redovnih sudova, osim i u meri u kojoj su mogle biti povređena prava i slobode garantovane Ustavom (ustavnost).
44. Stoga, Sud ne postupa kao sud četvrtog stepena u pogledu odluka koje su doneli redovni sudovi. Uloga redovnih sudova je da tumače i primenjuju relativna pravila procesnog i materijalnog prava (vidi slučaj: *Garcia Ruiz protiv Španije*, br. 30544/96, EKLJP, presuda od 21. januara 1999. godine; vidi i slučaj: br. KI70/11, podnosioci zahteva: *Faik Hima, Magbule Hima i Bestar Hima*, rešenje o neprihvatljivosti od 16. decembra 2011. godine).

45. Kao što je već pomenuto, Vrhovni sud je u svojoj presudi zaključio da na osnovu pravilne ocene činjeničnog stanja, procesno i materijalno pravo je pravilno primenjeno.
46. Pored toga, Sud primećuje da je obrazloženje dato u presudi Vrhovnog suda jasno i nakon razmatranja svih postupaka, Sud je utvrdio da postupak pred Osnovnim sudom u Prizrenu i Apelacionim sudom nije bio nepravičan ili proizvoljan (vidi slučaj: *Shub protiv Litvanije*, br. 17064/06, ESLJP, odluka od 30. juna 2009. godine).
47. Konačno, Sud ponavlja da podnosilac zahteva nije izneo nikakav ubedljiv argument da utvrdi da navodne povrede navedene u zahtevu, predstavljaju povredu njegovih prava garantovanih Ustavom (vidi slučaj: *Vanek protiv Republike Slovačke*, br. 53363/99, EKLJP, odluka od 31. maja 2005. godine).
48. Sud zaključuje da činjenice iznete od strane podnosioca zahteva ni na koji način ne opravdavaju tvrdnju o povredi ustavnih prava i podnosilac zahteva nije u dovoljnoj meri potkrepio svoju tvrdnju.
49. Dakle, zahtev je očigledno neosnovan i samim tim, neprihvatljiv.

IZ TIH RAZLOGA

Ustavni sud, u skladu sa, članom 48 Zakona i pravilom 36 (2) b) i d) Poslovnika, dana 15 marta 2016 jednoglasno

ODLUČUJE

- I. DA PROGLASI ZAHTEV neprihvatljivim;
- II. DA DOSTAVI stranama ovu odluku;
- III. DA OBJAVI ovu odluku u Službenom listu u skladu sa članom 20.4 Zakona i
- IV. Ova odluka stupa na snagu odmah

Sudija izvestilac

Ivan Čukalović

Predsednica Ustavnog suda

Arta Rama-Hajrizi

